27/12/2021

Αναφορές στους Νομπελίστες Ντέσμου Τούτου και Νέλσων Μαντέλα

/ Γνώμες

- Του Μητροπολίτη Ζιμπάμπουε και Αγκόλας Σεραφείμ Κυκκώτη (κείμενο από το προσωπικό μου Ημερολόγιο)

Ως Αντιπρόεδρος του Παναφρικανικού Συμβουλίου των Εκκλησιών, εκ μέρους του Αλεξανδρινού Προκαθημένου μας κ.κ. Θεοδώρου Β', βρίσκομαι στη Nairobi για να τιμήσουμε τον γνωστό Νομπελίστα Ειρήνης, Αγγλικανό Αρχιεπίσκοπο Ντέσμου Τούτου.

Όλοι γνωρίζουμε τη μεγάλη του προσφορά εις την υπόθεση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κι ιδιαίτερα τους αγώνες του κατά των φυλετικών διακρίσεων που ίσχυαν μέχρι το 1994 στη Νότιο Αφρική. Ο Ντέσμου Τούτου υπήρξε Πρόεδρος του Παναφρικανικού Συμβουλίου των Εκκλησιών, όπου μαζί με τον Αφρικανό θεολόγο Josse Chibeka από την Αγκόλα, ως Γενικό Γραμματέα, και τα υπόλοιπα μέλη της Εκτελεστικής και Κεντρικής Επιτροπής, πρόσφεραν πάρα πολλά

δια την ενότητα και τη συνεργασία των Χριστιανών στην Αφρική και στην Οικουμενική Κίνηση, αλλά και δια την απελευθέρωση των λαών της Αφρικής από την αποικιοκρατία των Ευρωπαίων. Είχαν μάλιστα αναπτύξει και επαφές και φιλίες με τους Αλεξανδρινούς Προκαθημένους, όχι μόνο με το Πατριάρχη μας Θεόδωρο, αλλά και τους προκατόχους του μακαριστούς Παρθένιο και Πέτρο. Είχαν και ιδιαίτερη φιλική σχέση με τον μακαριστό Εθνάρχη Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Μακάριο Γ’, εκτιμώντας ιδιαίτερα την στήριξη που πρόσφερε μέσα από το Κίνημα των Αδεσμεύτων στην υπόθεση της απελευθέρωσης των Αφρικανών Λαών από τη δουλεία της Αποικιοκρατίας.

Με ομόφωνη απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Παναφρικανικού Συμβουλίου των Εκκλησιών, δώσαμε στο Νέο Συνεδριακό μας Κέντρο το όνομα “Archbishop Desmond Tutu Ecumenical Center”. Τα υπόλοιπα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής είναι από το Καμερούν, την Νιγηρία, την Ουγκάντα, το Μαλάουι, την Αίγυπτο, τη Νότιο Αφρική, το Γαλλικό Κονγκό, την Τανζανία, την Ζιμπάμπουε και το Μπουρούντι.

Η αναγνώριση του έργου προηγούμενων αξιωματούχων στο Παναφρικανικό Συμβούλιο των Εκκλησιών, γίνεται αφορμή όχι μόνο να τιμηθούν ξεχωριστές προσωπικότητες που με θυσίες και πίστη στο Θεό εργάσθηκαν για μια καλύτερη κοινωνία, αλλά για να δημιουργηθούν και ηθικά κίνητρα σε άλλα μέλη της Κοινωνίας, κι ιδιαίτερα στους σημερινούς Αξιωματούχους του Παναφρικανικού Συμβουλίου, να έχουν ως πρότυπο τους τα σημερινά τιμώμενα πρόσωπα.

Την παραμονή της επίσημης εκδήλωσης, είχαμε δεξίωση και δείπνο εργασίας τα Μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής με τα τιμώμενα πρόσωπα, τον Ντέσμου Τούτου και τον Josse Chibeka. Μας είπαν αρκετές ιστορίες από τις δυσκολίες που είχαν εις το έργον τους να οργανώσουν και να ανυψώσουν το Παναφρικανικό Συμβούλιο των Εκκλησιών εις τη θέση που του άξιζε, να γίνει η φωνή των Εκκλησιών για κοινωνική δικαιοσύνη, για την επικράτηση της ειρήνης και τον τερματισμό της αποικιοκρατίας στην Αφρικανική Ήπειρο. Στη συνέχεια όμως, χωρίς να το καταλάβουμε, επειδή ο Γενικός μας Γραμματεύς, Μεθοδιστής Επίσκοπος Νταντάλα, είναι ο προσωπικός κληρικός του Νέλσον Μαντέλα κι ο Ντέσμου Τούτου ο πνευματικός αδελφός του, έγινε αρκετή συζήτηση για το πρόσωπο του Μαντέλα. Στην πραγματικότητα μπορούμε να πούμε, ότι ο Μαντέλα ήταν ο Πολιτικός Αρχηγός των Αφρικανών κατά του Απαρτχάιντ κι ο Ντέσμου Τούτου ο πνευματικός. Ο Ντέσμου Τούτου ομίλησε για τη μοναδικότητα της ηγετικής προσωπικότητας του Μαντέλα, για την αναίμακτη έκβαση του αγώνα του Λαού της Νοτίου Αφρικής, για την ελευθερία τους και τη κατάργηση των φυλετικών διακρίσεων. Είναι ένα δώρο του Θεού, ο Μαντέλα, τόνισε ο Ντέσμου Τούτου για

την Νότιο Αφρική, για την Αφρικανική Ήπειρο, για την ανθρωπότητα, για την υπόθεση της ειρήνης και το σεβασμό των ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Στο μεταξύ, κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, για να τιμηθούν ο Ντέσμου Τούτου και ο Josse Chibeka, με εντυπωσίασε ένα τραγούδι που άρχισαν να τραγουδούν όλοι οι παρευρισκόμενοι με τη συνοδεία της φιλαρμονικής του “Salvation Army”.

“We are one in the Spirit, we are one in the Lord, and we pray that all unity may one day be restored. And they’ll know we are Christians, by our love, by our love, yes they’ll know we are Christians by our love. We walk with each other, we will walk hand in hand. And together we’ll spread the news that God is in our land. And they’ll know we are Christians. By our love, by our love, yes they’ll know we are Christians, by our love. We will work with each other, we will work side by side. And we’ll guard each man’s dignity and save each man’s pride”.

Πράγματι η μαρτυρία των Χριστιανών μέσα από την αγάπη τους να προστατευθεί ο κάθε αδικημένος άνθρωπος, κι ιδιαίτερα τα ανυπεράσπιστα παιδιά, είναι η κοινή ευθύνη όλων των Χριστιανών, η κοινή ευθύνη θα έλεγα όλων των ανθρώπων. Στο τραπέζι της προηγούμενης βραδιάς, ο Γενικός μας Γραμματέας αναφέρθηκε πως προετοίμασε και τέλεσε το γάμο του Μαντέλα με την Crasa, και πόσο ξεχωριστά χαρίσματα έχει αυτή η γυναίκα και πόσο βοηθάει τον Μαντέλα σ’ όλα τα θέματα της ζωής του, ιδιαίτερα στην αποκατάσταση των καλών σχέσεων της οικογένειας, ιδιαίτερα με την προηγούμενη γυναίκα του, την Γουίννι.

Ο Ντέσμου Τούτου μας αποκάλυψε κάποιο σημαντικό μυστικό της ζωής του Μαντέλα, χωρίς να μπει σε λεπτομέρειες. Απλώς να αναφέρουμε ότι μετά την απελευθέρωση του από τις φυλακές για περισσότερα από τριάντα χρόνια, το πρώτο του βράδυ, μετά τους πανηγυρισμούς, κοιμήθηκε στο σπίτι του Ντέσμου Τούτου. Μας είπε λοιπόν ο Ντέσμου Τούτου, ότι «την ημέρα που για τον Μαντέλα ήταν η πιο ευτυχισμένη στιγμή της ζωής του με την απελευθέρωσή του μετά από τόσα χρόνια στη φυλακή, ταυτόχρονα το ίδιο βράδυ ήταν και η χειρότερη στιγμή της ζωής του» . Στο σπίτι λοιπόν του Ντέσμου Τούτου στο Κέιπ Τάουν, φαίνεται ότι κάτι συνέβη με τη γυναίκα του, την Γουίννι, την οποία αγαπούσε υπερβολικά.

Για να περιγράψει αυτή τη μεγάλη αγάπη του Μαντέλα προς την Γουίννι, ο Ντέσμου Τούτου μας έκανε την παρομοίωση της εξάρτησης του μικρού σκυλιού προς το αφεντικό του, που συνέχεια το βλέμμα του είναι στραμμένο εκεί για να κάνει ό,τι θα του υποδείξει. Έτσι κι ο Μαντέλα, μετά την απελευθέρωση του στο σπίτι του Ντέσμου Τούτου, συνέχεια είχε το βλέμμα του στην Γουίννι. Την έβλεπε και την θαύμαζε, έδειχνε την εξάρτηση του. Κάτι όμως θλιβερό συνέβη για να θεωρεί ο ίδιος ο Μαντέλα ότι ήταν η χειρότερη στιγμή της ζωής του. Όλα τα χρόνια που ο Μαντέλας ήταν στη φυλακή φαίνεται ότι η Γουϊννι δημιούργησε

κάποια σχέση που είχε σκοπό να τη συνεχίσει κι ο Μαντέλα, πιστός στις ηθικές του αρχές, αναγκάσθηκε, έστω κι αν την αγαπούσε τρελά να της πει ότι πρέπει να προχωρήσουν σε διαζύγιο. Έστω όμως κι αν προχώρησε σε διαζύγιο με την Γουίννι με πολύ πόνο, ποτέ του δεν έπαψε να την αγαπά. Μάλιστα, ο Ντέσμου Τούτου μίλησε με τα καλύτερα λόγια για την Γουίννι και για τον αγώνα της στα δύσκολα χρόνια του Απαρτχάιντ.

Και επειδή η ατμόσφαιρα έγινε πολύ βαριά, όπως συνήθιζε ο Ντέσμου Τούτου, μας είπε ένα ανέκδοτο, για να γίνει η ατμόσφαιρα ευχάριστη. Μας είπε λοιπόν ότι οι περισσότεροι άνδρες εξαρτώνται από μια γυναίκα. Κάποτε μας είπε πριν την είσοδο στον Παράδεισο υπήρχαν δύο πόρτες, στην πρώτη έγραφε να σταθούν να περιμένουν όσοι εξαρτώνται από τις γυναίκες τους και στην δεύτερη όσοι δεν εξαρτώνται. Στην πρώτη υπήρχε μια τεράστια ουρά και στην δεύτερη μόνο ένα γεροντάκι, που όταν ρωτήθηκε γιατί στέκει εκεί απάντησε «μου είπε η γυναίκα μου να σταθώ εδώ». Και αμέσως άρχισε το χαρακτηριστικό γέλιο του χιχιχιιιιιι... και μαζί του όλοι μας. Πάντως είπε είναι μεγάλη υπόθεση η γυναίκα σου να σε αγαπά για πάντα, να δείτε που σε λίγο η Λέα (η γυναίκα του που βρισκόταν με τη κόρη τους στην Αμερική) θα μου τηλεφωνήσει να μου θυμίσει να φορέσω το πουλόβερ μου το βράδυ γιατί πέφτει η θερμοκρασία στη Ναϊρόμπι. Και συνέχισε το χαμόγελό του και μαζί όλοι μας.

Μετά ο Ντέσμου Τούτου προχώρησε για να μιλήσει για το μεγάλο πρόβλημα του Aids/HIV, που κοντά στα άλλα μεγάλα προβλήματα των λαών της Αφρικής, όπως είναι η φτώχεια και ο πόλεμος, διερωτήθηκε πως πρέπει ν' απαντήσουμε στις απελπισμένες μητέρες που βλέπουν τα παιδιά τους καθημερινά να πεθαίνουν, χωρίς να μπορούν ν' αντιδράσουν και με δάκρυα να βγάζουν κραυγές πόνου ότι τους εγκατέλειψε ο Θεός. Η απάντηση μας σ' αυτές τις πονεμένες μητέρες είναι να τις πούμε ότι «ο Θεός δεν σας ξεχνά, ο Θεός σας αγαπά, ο Θεός μια μέρα θα σας δώσει ανάπαυση, θα σας δώσει δικαίωση». Το μήνυμα που πρέπει να δώσουμε στους απελπισμένους ανθρώπους είναι ότι ο Θεός τους αγαπά. Ο Θεός δεν είναι κωφάλαλος, δεν είναι ανόητος, ο Θεός μας αγαπά. Ο Θεός φροντίζει για όλα τα πράγματα στο κόσμο.
Έτσι λέει τα κανόνισε ο Θεός να εκλεγεί ο ίδιος, σε μια κρίσιμη εποχή στην Νότιο Αφρική, Αρχιεπίσκοπος, όταν όλοι ήταν εναντίον του. Το ίδιο κανονίζει με το δικό του τρόπο ο Θεός πολλά πράγματα, για να επικρατεί στο τέλος η κοινωνική δικαιοσύνη. Έτσι μεταξύ σοβαρού και αστείου, μας έλεγε ότι ο Θεός είναι "very funny" κι εννοούσε ότι οδηγεί τα πράγματα αλλού απ' εκεί που νομίζουν ότι μπορούν να τα οδηγήσουν οι ισχυροί κι οι δυνατοί άνθρωποι, που γίνονται όργανα του διαβόλου και των στενών τους συμφερόντων.

Ο Ντέσμου Τούτου είναι άνθρωπος απλός, είναι άνθρωπος της προσευχής, άνθρωπος της αγάπης, άνθρωπος της δικαιοσύνης, άνθρωπος της ειρήνης, γι' αυτό τιμήθηκε με το Βραβείο Νόμπελ Ειρήνης.
Στην επίσημη εκδήλωση για να τιμηθεί ο Ντέσμου Τούτου, άρχισε με τα αστεία του, χόρεψε με τους παραδοσιακούς χορευτές Αφρικανικούς χορούς, κι όταν έγινε σοβαρός «καλώντας την Αφρική να ξυπνήσει» και να αναλάβει τις ευθύνες της για ένα λαμπρό μέλλον, μας έκανε να δακρύσουμε. Άρχισε να ομιλεί ως Προφήτης, ως πονεμένος Ηγέτης, μας μιλούσε ως Νομπελίστας. Μίλησε για τη τραγωδία που έζησαν οι λαοί της Αφρικής με την αποικιοκρατία, μίλησε για τα υφιστάμενα κοινωνικά προβλήματα της Αφρικής. Μίλησε όμως και για την μεγάλη αγάπη του Θεού για τους ανθρώπους και μάλιστα για τους πονεμένους. Μίλησε για προηγούμενες τραγωδίες της ανθρωπότητας όπως ο δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος, που μπόρεσε να τις ξεπεράσει. Το ίδιο θα συμβεί λέει και στην Αφρική. Μίλησε για την ελπίδα, μίλησε για το μέλλον της Αφρικής. Μίλησε για τη χαρισματική Ηγετική μορφή του Μαντέλα, για να τονίσει ότι η Αφρική για να προχωρήσει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της, χρειάζεται χαρισματικούς Ηγέτες, που να έχουν το πολιτικό ήθος του Μαντέλα.

Ο προηγούμενος Γενικός μας Γραμματεύς Josse Chipenda, στην αντιφώνηση του

τόνισε, ότι η Εκκλησία για να μπορέσει ν’ ανταποκριθεί στην αποστολή της, πρέπει να συνειδητοποιήσει ποια είναι τα σημεία της εποχής μας που πρέπει να ερμηνεύσει σωστά, για να μπορέσει να διακονήσει σωτηριολογικά τον άνθρωπο. Ομίλησε ακόμη για το ρόλο του Παναφρικανικού Συμβουλίου των Εκκλησιών, για τη συμβολή του στην Οικουμενική Κίνηση και στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Το Ελληνορθόδοξο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, με επικεφαλής την Α.Θ.Μ. τον Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρο Β’ επιτελεί ένα αξιόλογο ποιμαντικό και Ιεραποστολικό έργο πάνω στις αξίες που αγωνίσθηκαν οι Νομπελίστες Νέλσων Μαντέλα και Ντέσμου Τούτου να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα της φτώχειας, να προστατευθεί το αγαθόν της παιδείας για όλα τα άπορα και ορφανά παιδιά της Αφρικής και η προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και η επικράτηση της ειρηνικής συνύπαρξης των Λαών στη πονεμένη Αφρικανική Ήπειρον.